

RTU studiju kurss "Kritiskā domāšana un argumentācija"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0824
Nosaukums	Kritiskā domāšana un argumentācija
Studiju kursa statuss programmā	Brīvās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Zanda Gūtmane - Doktors, Profesors
Mācībspēks	Inta Genese-Plaude - Pasniedzējs Sandra Okuneva - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa ietvaros tiek iegūts priekšstats par kritisko domāšanu, rakstīšanu un argumentāciju kā specifisku vērtējoši analītisku, uz būtības noskaidrošanu virzītu domāšanas veidu, lai pilnveidotu interpretācijas un tekstveides iemaņas. Kursa ietvaros studenti iegūst izpratni par argumentēta teksta veidojumu un literatūrkritiku kā kritiskās domāšanas praksi, pilnveido argumentēta teksta izstrādes iemaņas un izkopj kritiskās rakstīšanas prasmes par dažādām kultūras parādībām.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: Veidot izpratni par kritiskās domāšanas un rakstīšanas pamatprincipiem, attīstīt prasmes izstrādāt argumentāciju un pilnveidot iemaņas literatūras un kultūras parādību interpretācijā un kritikas teksta radīšanā. Studiju kursa uzdevumi: 1.Radīt izpratni par kritiskās domāšanas principu sistēmas (ierosināšana, apjēgšana, refleksija) pielietošanu kritiskās domāšanas attīstīšanā. 2.Studēt teorētisko literatūru par argumentēta teksta veidošanu. 3.Iepazīt un analizēt argumentēta teksta piemērus. 4.Radīt argumentēta teksta piemērus. 5.Pētīt un analizēt spriedumus kultūras (preses literatūras u.c.) kultūras kritikas tekstos. 6.Radīt izpratni par literatūrkritiku kā kritiskās domāšanas praksi.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studēt teorētisko literatūru par kritiskās domāšanas pamatprincipiem.Pētīt un analizēt kritiskās domāšanas un rakstīšanas principu izpausmes dažādos tekstos. Radīt kritiski analītiskus tekstus. Iepazīt teorētisko literatūru par argumentācijas izstrādi. Izstrādāt retorisko argumentāciju. Studēt un analizēt argumentācijas izveidi zinātniskos tekstos. Izstrādāt zinātniska teksta argumentāciju. Studēt un analizēt argumentācijas izveidi publicistiskajos tekstos.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Apsalons, E. Valodas lietojuma loģika: Ievads elementārajā loģikā un zinātnes argumentācijā. Kultūras zinātnes un filozofija. Rīga: Zvaigzne ABC, 2011. 2. Apsalons, Edmunds. Komunikācijas kompetence : kā saprasties un veidot attiecības. Rīga : Zvaigzne ABC, 2013. 3. Berelis, G. rakstīt Rīga: Orbīta. 2022. 4. Ennis R. Critical Thinking – A Streamlined Conception. Pieejams: https://education.illinois.edu/docs/default-source/faculty-documents/robert-ennis/ennisstreamlinedconception_002.pdf 5. Ivins, A. Pareizas domāšanas māksla. Rīga, 1990. 6. Rubene, Z. Kritiskā domāšana studiju procesā. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 2008. 7. Vedins, Ivans. Loģika. Rīga: Avots, 2009. Papildu/Additional: 1. Egle R.. Raksti par literatūru. Rīga: Liesma, 1989. 2. Kants I. Spriestspējas kritika. Rīga: Zvaigzne ABC. 2000. Kūlis M. Kritiskās domāšanas kritika. Pieejams: https://telos.lv/kritiskas-domasanas-kritika/ 3. Kritiskā domāšana : izglītība, medijpratība un spriestspēja. Kūle, M. (red.). Rīga : LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Ebook, 2018. 4. Leinerts D. Netveramie kritēriji. Karogs. 2008/10. 5. Leinerts D. Jaunākā latviešu literatūras kritika: vērtējums un kritēriji. www.satori.lv 6. Matthew Lipman. Critical Thinking: What can it be? Pieejams: https://files.ascd.org/staticfiles/ascd/pdf/journals/ed_lead/el_198809_lipman.pdf 7. Ostins, Dž., L. Kā ar vārdiem darīt lietas. Rīga: Liepnieks & Rītns. 2011. 8. Paul R. McPeck's mistakes// Teaching Critical Thinking. Dialogue and Dialectic. Reutledge, New York, London, 1990. 9. Sekste I. Mūsdienu latviešu literatūrkritika: prakse pret (par) teoriju. Karogs. 2001/3. 10. Vedins, Ivans. Zinātne un patiesība. Rīga: Avots, 2008. 11. Vedins, Ivans. Mācīšanas māksla. Rīga: Avots, 2011. 12. Argumentation Theory. Pieejams: http://www.cw.utwente.nl/theorieenoverzicht/Theory%20clusters/Language%20Theory%20and%20Linguistics/Argumentation_Theory.doc/ 13. Ивин, А. А. Теория аргументации. М.: Высшая школа, 2007. 14. Теория аргументации. Pieejams: http://www.htmlbiblioteka.ru/doc/logic/dictionary/027.htm Citi informācijas avoti/Other sources of information: www.satori.lv ; www.criticalthinking.org http://infolit.unitecology.ac.nz/readings/arts.html http://infolit.unitecology.ac.nz/readings/thinking_to_learn.html
Nepieciešamās priekšzināšanas	-

Studiju kursa saturs

Saturš	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Kritiskā domāšana kā analītiski vērtējošs process, tās lietošanas nozīme nozares kompetencēs, saikne ar radošo domāšanu.	4	8	0	0
2. Kritiskās domāšanas principu izmantojums dažādos tekstos. Kritiskās domāšanas un literatūrkritikas saiknes, kritiskās domāšanas nepieciešamība literatūrkritikā. Literatūrkritikas žanri, to uzdevumi. Recenzijas un pārskata kompozīcija.	4	8	0	0
3. Kritiski analītisku tekstu izpēte, analīze, rakstīšana un prezentācija. Teksta vērtēšanas stratēģijas un kritēriji. Problēma par objektīvo un subjektīvo kritiku.	4	8	0	0
4. Argumentācijas teorijas un prakses galvenās tēmas un problēmas.	4	12	0	0
5. Argumentācija: viedoklis, pamatojums, argumentācija, arguments. Loģikas pamatlikumi. Argumentācija retorikā.	4	12	0	0
6. Zinātniskā argumentācija. Argumentācijas stratēģijas.	4	12	0	0
Kopā:	24	60	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina un saprot kritiskās domāšanas pamatprincipus un galvenos teorētiskos avotus. 2. Pārzina galvenās literatūrkritikas tekstu formas (literatūras kritikas žanrus, recenzijas teksta attīstību un uzbūvi) un pareizi lieto teorētisko terminoloģiju. 3. Raksturo kritiskās domāšanas un rakstīšanas principus dažādos tekstos.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 141, Nr. 512, Nr. 240 , vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: 1) regulāru patstāvīgo darbu izpildi, nodarbību apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); 2) gala pārbaudījumu – ieskaiti.

PRASMES: 4. Spēj analizēt un vērtēt literatūrkritikas tekstus, izprotot atšķirības starp to žanriem un argumentācijas stratēģijām. 5. Prot rakstīt tekstus, balstoties uz zinātniskās un kultūrkritiskās argumentācijas principiem. 6. Spēj veidot literatūrkritisku tekstu atbilstoši kritiskās domāšanas un argumentācijas pamatlikumiem, izvērtēt un analizēt kopējo literatūrkritisko procesu no kritiskās domāšanas perspektīvas.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 141, Nr. 512, Nr. 240, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: 1) regulāru patstāvīgo darbu izpildi, nodarbību apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); 2) gala pārbaudījumu – ieskaiti.
KOMPETENCE: 7. Spēj piedalīties diskusijās un grupu darbā, analizējot piedāvātos un producētos tekstus un zinātnisko literatūru. 8. Patstāvīgi attīsta savu profesionālo kompetenci, apgūstot aktuālās tendences kritiskajā domāšanā, argumentācijā un rakstīšanā. Spēj prezentēt patstāvīgā pētnieciskā un radošā darba rezultātus, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas.	Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr. 141, Nr. 512, Nr. 240, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte, iegūtās prasmes un kompetence atbilstoši plānotajiem studiju rezultātiem. Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: 1) regulāru patstāvīgo darbu izpildi, nodarbību apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); 2) gala pārbaudījumu – ieskaiti.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Regulāra patstāvīgo darbu izpilde, nodarbību apmeklējums un aktīvs darbs semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem)	70
Ieskaite	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi			Brīvās izvēles pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	12.0	12.0	0.0	*			*		